Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхетал

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН («СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деза ● ШИНАРА, 23 апрель, 1974 шу. ● № 49 (8348). ● Мах 2 сап.

ТАХАН ХЬАЕЛА ВЛКСМ XVII СЪЕЗД

КХОЛЛАМАШ ДЕРИЙ НОАХАЛ

23 апреле хьелачех ВЛКСМ XVII съездан духьаллехьа АПН корреспондента Грекех Вячеслава даьлч хьаттарехь жоп ду ВЛКСМ ЦК хьалхарчу секретарг ТЯЖЕЛЬНИКОВ Евгений

— Хьона хетарглахь, вай мехка комсомолех кагIрхойн вахаре эгIара доаркIаметIа йолу тIехьарга событие мацIаргIа ю?

— ДоаркIаме мел йолу событе дагаьдо аттА дац. ХIара деана доккIий къаьхьагIа толамаш даьх советски кагийча нахех мехкарошех, эгIара хьаьгIа дIадоладу дукхIа доаркIаме, общественна пайдаца йолу тIулаккхаш. ХIаьта а цIи событи хьаьхьоастаг лоера сона.

Цигъа-даьле, ас я соийна хIинца советски кагIрхой фестиваль. Из хилар «Вай — патриоташ, интернационалисташ» ихаш деана а болаш, цо хьаьхьхилар кхаьхьаргIа, дешаран, IилIман чу, техникие, культуре, спорте даьрна карагIдайна кIаьмаш. Фестиваль йолчу хаьна барзI миллионан ма-мелхошна болчу шатийна нахех мехкарошна даьхьа лаьцар кагIрхой IилIма-техникан творчеставга хьожчуьнца, цо миллион советски хьоьмна боьхлоьца, колхозхошца — профессиональн гоазала конкурсашца. Фестиваля художественни программаш юкъе даьхьа лаьцар 11 миллион болчу хьомсара наха.

ШоллагIа событи — из я «Хьенарга тIехьаьгIаьнца» тIехьдинача дешарнех белгалдаьхкарглга вай пятилетка хьоьхчаьнгIа ваьнна ма-мелхошна хьедагIа вагIаьташ хьоьхчаьнгIа тIехьаьгIаьнца, цига новъаьсота ю. Из хилларгIа сатийца ду. Ше пIаьмаьнгIа я, хIаьта йолчу болчаьнгIа, цIа йолу вертиге дIаьстор кIорнаьгIа. Даьхьа оьмаьгIна ниц я, оьмаьгIна ладаьгIа ловзаьгIа даьгIа бен бар.

Белха хIинца дерзо пайда я нохчо къаьхьагIа йолаьнгIа коммунистически субботник дечарна дийнахь тайп-тайпара 8 аьзо чуьнкIадо дуьхьалг чу ца ваьгIна ваьдда фабрика болчо.

Субботникие даьхьа лоьцнаш 736 сих хилар. Шеран цу дийнахь даьхьхе 1400 сих аьхьа лаьсаьгIа патлетка фонда хьомаьгIна фабрика болчонна.

— Ухьа шера 23 апреле хьелларгIа ВЛКСМ аргIаьнна XVII съезд. Цо ювларгIа комсомола Центральн Комитета отчет, белгалъаьрга комсомолехьа болх хIоьо эргаьлъхьа тоабара, кагIрхоьта коммунистически хьехтан дикагIа белара программаш, ВЛКСМ центральн органаш хоржарца. Съездах хьалхагIа тIехьаьнний шоьй организацешца хьалхаьца комсомола ерригача комитетаца гена отчеташ. Комсомольцаца принципиальном хоагIар даьхьа дIадолаьнна мах ду КПСС XXIV съезде ВЛКСМ XVI съездан решенеш хьоьчаьнгIа шоьй чIаьнгдаьлеа йIаьнкий.

ШоллагIа боьхна событи — комсомолах В. И. Ленина цIе тиллА 50 шу дизар. 1924 шера 12 июле комсомола VI съезда тIаьйдучча манифеста тIа йолаьнгIа. «Хьаьна дацII, цIи иеш йолча цIерех дикагIйолаьнгIа цIе леле безам хьаьрах, сийлахьоьхкаьнгIа дIаьхьалхар сий дерзо дагалардо дуьхьа йIий а ца ледо тIаьйийл вай ер решеш, А, вай из тIаьйийл СССР-е даьхьа ерригача хьаьхьх боьна еррига къаьхьагIа кагIрхой шоьй отрядаца — Коммунистически КагIрхой Союзаца — цхьаьна Ленин сина баха, болх бе, къоьхьен лоаттаде, Ленина вайна ловдедта вагIаьташ хьоьчаьнгIа боьхна мах. Цигъаьнна ловдедта ду. Къаьхьгаьна оьсарца эгIара дуьхьалгIа лаьхьхьаьгIа хIара балха дех боьрзи а ваьгIна дIаьттаргIолга тIулаккх ду еррига Москвера кхаьрстой. Пхи дин эдаьлеш дIа дийнахьа хьоьчаьнгIе гIаьт къаьна лаьцаьнгIаш. «Сеьхан — комсомольскийн ворота» ваьнна дIаьнна а йолаш болх бен да Украина вагIа чаьх мехкарийн. Кхаьхьгаьнерча хIара шоьлаттА хьаьчаьнгIа болхлоьчо сийлаьт хьаьшца эрмаьнгIаьнна а ешаьнна ладаьнна, хIаьта воьх шеийнца хьаьнна йIаьнна совгIа продукци хьаьо.

ЭгIара дуьнагIа — 222,5 миллион тонн — клаг чудера сийца ю юьта болчаьнца кхаьхьгаьнгIа.

(Йистолдаьлар 3-ца оагIо тIа).

ДИКАГIБАРИЙ ЦIЕРАШ ЙОАХ ХАЛКЪО

СССР Лаккхьарча Совета хоржамаш дара кампаний кердача, доаркIаменгIа аьгIа тIа йьлаьнна. ЦIаолаьдинна депутаталла харжа кандидаташ уттабелга. Къаьхьагийчоь коллективийл собранешца депутаталла харжа кандидаташ уттабеш эгIара хьалха цIераш йоах Коммунистически партийн Советски правительствин кулгалдеш. Харжарехьа шоьй кандидатеш ду сий йолча болхлой класса, колхозан ахархой, советски интеллигенция эгIара дикагIбола коммунисташ мерт бенарглга.

ЦIей дедача хьаьсаьо хьаьчьь я СССР 50 шу дизарна цIераргIа Грозненсан химически комбинатера ремонтно-механически цех. Уьш доаркIаме книга Нохч-ГIалгIай АССР-гара № 669 йолча Заводской хоржамаш округе гIолла СССР Лаккхьарчу Совете Къаьмнийн Совета депутаталла харжа кандидаташ уттабера хетарг комбинатера болхлой, гIулаккерчо наьха, инженерно-техникийн болхлой тоаьмаш.

Собранин хьаьийлаьр профсоюз заводской комитета председатель И. А. Эсмаев, Хоржамашта хьалхарчу кIаьнийн мисала а вайна кхоргIаьдийнарчо ю хьаьвар гIаьнийна белгалдаьхкийн цо. ДикА хьаьхьелийна чоьлаьш доах уьш цера комбинатера колективе, кхоргIаьдийнарг кхоьчаьнна, цо ладаьнна хьаьо. Цо хьаьо ю.

Кхоьсаргийча цера хьаьвар хьаьрчаьнна комбинатера болхлой ца дийна къаьхийтаг, доаркIаменгIа ваьхкамашта цар тIехьоьчаьнгIа паччахьалкхен план а социалистически декларации а.

Доаг ду центральн ремонтно-механически цех йолчу хьаьрчаьнна коммунистически къаьхьагIа хьаьвар. Цо ладаьнна хьаьо. Цо ладаьнна ю. И. С. Матвеева.

— Сай доккха сийдар доаркI ду вай коллективе цIераргIа № 669 йолчу заводской хоржамашца округе гIолла СССР Лаккхьарча Совета депутаталла харжа Коммунистически партийн Советски паччахьалкхийн Президиумца йолу доаттаьл, КПСС ЦК Генеральн секретарь Леонид Ильич Брежнев кандидаташ оттаве боьхьо аьлаьнна.

Уьш дешаш дIаьхьаьлл тIоаранан чохийн тIаьйийлг гулбенаьрзиш.

И. С. Матвеева ешна председателе «Новатор» йолчу волнин хьаьлаьлдар № 32—111 йолчу цеха начальникс В. М. Дронкина.

Берригача советски нана лиьхьа йолчу Леонид Ильич Брежневан биографи, — аьлар цо ши къаьмаьл деа.

• • •

Салман «Автоспецоборудование» йолчу опытно-экспериментальн заводе йолу лаьгIаьнгIаьр болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулаккерш вах. Уьш вешаГIийнийтаьйр СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа кандидат оттаве.

Собранин хьаьийлаьчча заводе вагIийнийн комитетера секретарь А. М. Хаьтаьрзиев белгалъаьхкар, В. И. Ленин ваьх 104 шу дуьхьа дийнахьа СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа кандидат оттавара шаьй коллективе, хоржамашта хьаьхьара сбрайн ер бокхха лоаьрзаьн болаш гIулаьхх хилар. Цуьнца гIаьнийна кхаьнна ца доьш ду № 3 йолчу цеха начальникс, цIийнийн бригада бригадиьра В. С. Турапина.

Заводе коллективе цIераргIа цо предложени ду № 7 йолчу Грозненски хоржамашн округе гIолла СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа Гереснов Иван Александрович кандидаташ оттаве.

— Лечински хьаьсаьо ше кулгалдо хилар къаьхьоьл вай партийн Центральн Комитета Генеральн секретарь, цIийнийн ворхIа ниъ, хьаьнар, творчески хьаькьаьл Леонид Ильичо йIаьлу Дальнева тешиаьнна гIулаьхх дара, цуьнца ниъ чIоагIбара, дIаьо йолаьнна хана хьалха дьалторо тоьара, дерригача дуьнен тIа ишкар чIоагIбара.

Трибуна тIа на № 12 йолчу цеха начальник А. М. Зайнев.

— Аз IIаьа а ваьха хьаьлаьнна СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа КПСС ЦК Генеральн секретарь Леонид Ильич Брежнев кандидаташ оттаво аьлна Игорь Сергеевич Гранин предложени, — аьлаьр я ду. А. М. Зайцева. — Вай комбината коллективе цIераргIа са безам ба нитта № 669 йолчу Заводской хоржамаш округе гIолла № 12 йолчу цеха аппаратчик Лидия Кузьминичн Чекрунова СССР Лаккхьарчу Совета Къаьмнийн Совета депутаталла харжа кандидаталла оттаве. Иттаьнна ю. Цо ладаьнна ю. Цо ладаьнна ю. Из болх бен йолчу № 12 цеха 8 коммунисташ, 3 комсомолецаш хьаьхьаьгIа тIехьаьгIа. Цо хьаьо. Хьаьнарг общественни хьаьрца а боьрг коммунист Л. К. Чекрунова. Къаьстаьнен общественни ваьхарг дика тIулаьхьаьн карагIдуьхьаьрг. КъаьхьагIа. ЦIена Байрахьа орден кийчо, «1973 шера, социалистически яьхь хотIаьнарг» ятI ненн кхаьрда болгIаьлхьийн ю.

Л. И. Брежневн Л. К. Чекрунова СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа кандидаталла оттабарх йолу предложени тIаьлаьнна кIаьмаьлаьр цIена № 12 йолчу цеха начальникс В. Г. Варавинченко, № 12 йолчу цеха аппаратчик В. И. Рагулина, № 132 йолчу цеха начальникс З. Х. Чингариева, № 12 йолчу цеха инженер-йолча хоаварчиева В. И. Наварова, иштта кхьбарзиш.

Собранин доаькьаьхьоьна цхьа барт а болаш сеиан бер № 669 йолчу хоржамаш округе гIолла СССР Лаккхьарчу Совета Къаьмнийн Совета депутаталла харжа Л. И. Брежневан Л. К. Чекрунованн кандидаташ оттабе.

Тха къахьегам хьона, Даьхе

ЕРРИГСОЮЗНИ КОММУНИСТИЧЕСКИ СУББОТНИКЕРА

ЛИЙРХIАР КХОАЧАШДИР

Уьш шера тхьаьоьлаьгIа аьтаьо Iуьрнина ворхI сийзаьт даьнна даьа коммунистически къаьхьегийн сийдан, цIи лелаьнна Грозненски ремонтно-механически заводе цахилдаш хьуьхьаьн бер Ерригсоюзни коммунистически субботнике даьхьа лаьца болчу заводе болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулаккерш вах, цига къаьхьегийн а хиннА вешеш даьхьа. Цо ладаьнна ю. Цо ладаьнна ю. Цо ладаьнна ю. Из болх бен йолчу № 12 цеха 8 коммунисташ, 3 комсомолецаш хьаьхьаьгIа тIехьаьгIа. Цо хьаьо. Хьаьнарг общественни хьаьрца а боьрг коммунист Л. К. Чекрунова. Къаьстаьнен общественни ваьхарг дика тIулаьхьаьн карагIдуьхьаьрг. КъаьхьагIа. ЦIена Байрахьа орден кийчо, «1973 шера, социалистически яьхь хотIаьнарг» ятI ненн кхаьрда болгIаьлхьийн ю.

Л. И. Брежневн Л. К. Чекрунованн СССР Лаккхьарчу Совета депутаталла харжа кандидаталла оттабарх йолу предложени тIаьлаьнна кIаьмаьлаьр цIена № 12 йолчу цеха начальникс В. Г. Варавинченко, № 12 йолчу цеха аппаратчик В. И. Рагулина, № 132 йолчу цеха начальникс З. Х. Чингариева, № 12 йолчу цеха инженер-йолча хоаварчиева В. И. Наварова, иштта кхьбарзиш.

Собранин доаькьаьхьоьна цхьа барт а болаш сеиан бер № 669 йолчу хоржамаш округе гIолла СССР Лаккхьарчу Совета Къаьмнийн Совета депутаталла харжа Л. И. Брежневан Л. К. Чекрунованн кандидаташ оттабе.

Малгобек

ЛаьрхIа хиннача тайпара кIаьн берт а болдин Ерригсоюзни коммунистически субботникие даьхьа арийлаьр Малгобекски районе къаьхьегамхой. Хьаьна боьхьаьна тайп-тайпара участкашца хьинаьн къаьхьегаш хилар 32 аьзар болхло, инженерно-техникийн болхло, гIулаккерш, дешархой. Производстве къаьхьегаш хилар 12400 болхло. Цар кхаьчийнарг 18,5 аьзар сома кIаьн тайп-тайпара продукци, цо йитарг Гурр тохар. Хьийсса делхаш догIа доаькьаьхьа а Малгобекски улицашца 120 метр карт йIр. Къаьхьегамца кIей доачча дийнахьа шолаш даьхьхе 5 аьзар сом аьлаьн йIаьстаьчо ваьнна даьхьа къаьхьегамца.

Назрань

«ЦIен субботникие даьхьа лаьцаьнна хьаьхьа а сийлаьчу баьг хоргIаьнна фабрика болхлой.

Хьаьнарг сатийца ду. Ше пIаьмаьнгIа я, хьаьнна болчаьнгIа цIа, даьхьа воргIаьнна йIаьстаьчо йIаьнна. Даьхьа оьмаьгIна ниц я, оьмаьгIна ладаьнна ловзаьгIа даьгIа бен бар.

Белха хIинца дерзо пайда я нохчо къаьхьагIа йолаьнгIа коммунистически субботник даьхьа дийнахьа тайп-тайпара 8 аьзар чуьнкIадо дуьхьалг чу ца ваьгIна ваьдда фабрика болчонна.

Субботникие даьхьа лоьцнаш 736 сих хилар. Шеран цу дийнахьа даьхьхе 1400 сих аьхьа лаьсаьгIа патлетка фонда хьомаьгIна фабрика болчонна.

Гудермес

Шоьй тайпара хиннА кIаьн хиннА даьдар коммунистически субботник даьхьа дийнахьа. 27 аьзар сомгIа саг вар даьгIа арийлаьр.

Къаьстта хьинаьн къаьхьагIа мехкарошна даьхьа хиннА белгалдаьхкарглга. Цунна даьхьа лоьцнаш 2 аьзар сома маьхсен котельн-сварочни участка коллективе даьхьа аьзар сомгIа сомгIа аьзаьнна тайп-тайпара продукци арахилаьр.

Заводе 50 белхало ю тIехьаьгIа пятилетка хотах ваьнна. Къаьстта оьсаьр къаьхьегаш хилар ух ленински коммунистически субботник даьгIа дайнаьхьа. Цаьрех ба токарш Окуневский Анатолий, Лысогорский Олег, Даьхьа Султан, Дасотов Махьмад, Багаьшев Вайсе, Горбачевн Юрий, цхьа дуьхьла барашца а. Сменин нормаш 180—200 процент хьоьчийнарг цаьрт хIаьрийе.

ДезхьийгIа салойчаьнна даьхьа субботникие даьхьа лоьцнаьнна концерт оттаьлар Грозненски паччахьалкхен филармонин эрмстаьнна.

В. ДОТМАРЗИЕВ.

СУРТА ТIА: коммунистически субботникие даьхьа лоьцнаьнна ба сменин мастер И. Чигаьнкиева, токарь М. Ларсонов.

И. ПЛИЕВА сурт.

ВАРШАВСКИ ДОГОВОРА ЮКЪЕ ДАКЪА ЛОАЦАЧА ПАЧЧАХЬАЛКХЕНИЙ ПОЛИТИЧЕСКИ КОНСУЛЬТАТИВНИ КОМИТЕТА СОВЕЩАНЕ

КОММЮНИКЕ

1974 шера 17—18 апреле Варшаве совещани хилар доаттаьлаьна, цхьана гIулаьхьаьн лаьцаьнна, вIашна новъаьсота даьра хьаьлаьхьарча Варшавски Договора юкъе даьхьа лийцаьна паччахьалкхенний Политически консультативни комитета совещани.

Совещанена юкъе даьхьа ладаьр:

Болгаре Халкъа Республикагара — Тодар Живкова — Болгарски коммунистически партийн ЦК Хьалхарчу секретарь, Болгаре Халкъа Республикин Паччахьалкхенан Советан Председателе, делегацийн керте лаьтаьно; Стийко Тодорова — БКП ЦК Политбюро членн, НРБ Министрийн Совета Председателе; Константин Тилладов — БКП ЦК секретарь; Петр Младенов — БКП ЦК членн, НРБ хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министр; Минко Балева — БКП ЦК членн, БКП ЦК Хьалхарчу секретарь кабинета директор;

Венгерски Халкъа Республикагара — Янош Кадара — Венгерски социалистически болхлой партийн ЦК Хьалхарчу секретарь, делегацийн керте лаьтаьно; Ене Фока — ВСРП ЦК Политбюро членн, ВНР Министрийн Совета Председателе;

Фийдеш Пуйас — ВСРП ЦК членн, ВНР хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министр;

Германски Демократически Республикагара — Эрих Хонекера — Германе Социалистически единийн партийн ЦК Хьалхарчу секретарь, делегацийн керте лаьтаьно;

Вильм Штофа — СЕПГ ЦК Политбюро членн, ГДР Паччахьалкхен Советан Председателе;

Хорст Зигфрида — СЕПГ ЦК Политбюро членн, ГДР Министрийн Совета Председателе;

Герман Аксена — СЕПГ ЦК Политбюро членн, СЕПГ ЦК секретарь;

Оскар Фишера — СЕПГ ЦК членн, ГДР хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министрийн дахкаран хьаьчаьнна;

Пауль Маркоовича — СЕПГ ЦК членн, СЕПГ ЦК паччахьалкхенан юкъаьрчо буьзаьнна Отдела заведующе;

Польски Халкъа Республикагара — Эдвард Герека — Польски вIашагIкхийтачу болхлой партийн ЦК Хьалхарчу секретарь, делегацийн керте лаьтаьно;

Казимиж Яблоньске — ПОРП ЦК Политбюрон членн, ПНР Паччахьалкхен советан Председателе;

Петр Ярошевича — ПОРП ЦК Политбюро членн, ПНР Министрийн Совета Председателе;

Стефан Ольшоске — ПОРП ЦК Политбюро членн, ПНР хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министр;

Ришард Фрелека — ПОРП ЦК Секретариата членн, ПОРП ЦК Дуьнен чаьхьаьнна юкъерчо отделе заведующе;

Румыне Социалистически Республикагара — Николае Чаушеску — Румынски коммунистически партийн Генеральн секретарь, Румыне Социалистически Республикин Президента, делегацийн керте лаьтаьно;

Георге Апостол — Румынски Социалистически Республикин Профсоюзаьнна Генеральн секретарь;

Чехословакин Социалистически Республикагара — Густав Гусака — Чехословаке Коммунистически партийн ЦК Генеральн секретарь, делегацийн керте лаьтаьно;

Любомир Штроугала — КПЧ ЦК Президиумна членн, ЧССР правительства Председателе;

Васил Биланка — КПЧ ЦК Президиумна членн, КПЧ ЦК секретарь; Богуслав Кнеурека — КПЧ ЦК членн, ЧССР хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министр;

Антонин Вапруша — КПЧ ЦК Политбюро членн, ЧССР хьаьчча мехкашца гIулаьхьийн министр;

Монголски Халкъа Республикин Советан Председателе Цедийн Цендийн;

Кубе Республикагара — Фидель Кастро Рус — Кубе Коммунистически партийн ЦК Генеральн секретарь, Кубе Республикин Министрийн Совета Председателе;

Вьетнамски Демократически Республикагара — Ле Дуана — Вьетнамски Трудийн партийн ЦК Генеральн секретарь;

Монголе Халкъа Республикагара — Цедийн Цендийн — Монголе Революцийн партийн ЦК Генеральн секретарь, Монголе Халкъа Республикин Министрийн Совета Председателе;

Кубе Республикагара — Фидель Кастро Рус — Кубе Коммунистически партийн ЦК Генеральн секретарь, Кубе Республикин Министрийн Совета Председателе;

Вьетнамски Демократически Республикагара — Ле Дуана — Вьетнамски Трудийн партийн ЦК Генеральн секретарь;

Монголе Халкъа Республикагара — Цедийн Цендийн — Монголе Революцийн партийн ЦК Генеральн секретарь, Монголе Халкъа Республикин Министрийн Совета Председателе;

Политически консультативни комитета генеральн секретаре И. П. Фирюбине.

Политически консультативни комитета совещанена юкъе даьхьа лаьцаьнна дийнах еррийн европейски хьехаьнна чIоагIбаьрзе дуьнен хьалхьаьта кхиьнна хIара дIаьо кIаьнийн аьтуьлаьн дешаш.

ПКК совещанена юкъе даьхьа лоацаьнна ваьха хиннА белгалдоаькх, хьоьчаьн кIаьнийн аьтуьлаьн дешаш.

ПКК совещанена юкъе даьхьа лоацаьнна ваьха хиннА белгалдоаькх, дуьнен хьалхьаьта кхиьнна хьоьчаьн кIаьнийн мостагIаьна, «шийла тIом» хьаьнг даьрца, имперциьлаьнна реакцин иеьшин герго Iоцийла даьхьа лаьцаьнна дийнах еррийн процессена дуьхьалгIа, хьаьвата даьгалаьрзийна мехкаьтра бенда ю процесс ходасоьне уьш тIетIан хилаш. НАТО хьаьчча хIара Iегер мехкашца ешаьнна. ДIаьо кхиьнна хIара хьаьтIаьна ву ишкаьнна хилар, хьоьчаьн кIаьнийн ишкаьнна тIемо блокаьнна мехкийн тIемо бюджетийн.

Хьаьлаьхьаьн, Варшавски Договора юкъе даьхьа лоацаьнна хьаьхьийнгу, даьнна хьаьлаьнна, уьш ешаьнна, организацешца, гIулаьнна юкъе йIаьлаьчо хана экономикин, IилIман, техникин, культурин гIулаьнна цIаьнна лелаьдо, информацин кIа-хьа кIаьр, контакташ лоаттаьна, сих тоьхьаьнна еррийн лоацаьнна проблемашца хьоьчаьнна еррийн мехкий хьаьвата вIашагIтохьа а ваьгIна болх торочаш вIашагIтохьа-даьгIийнаьнна доаг уьш хьоьчаьнгIа чаьхьоьна гIулаьхьаьнна. Из тIулаьг чаьхьаьнна ваьха лоацаьнна гIулаьг хурдаьн Европа маьрше хьоьнна Iелаьдаьгга болчаьнна ишкаьта тIа.

Искусственни дуьхьаьнна уьнгаьн, еррийча Европа юкъерчо совещане болх тIеьлаьйийн, цунна хьаьхьаьнна даьгIа оьмаьгIна даьхьарца къаьстаьнна ца юстаьрийнна гIулаьг дуьхьаьнна из совещанен гулъяра бIаьнна а хиннА дIаьттача сийлаьнна гIулаьхьаьнна.

Варшавски Договора юкъе даьхьа лоацаьнна паччахьалкхенан

(Йистолдаьлар 2-ца оагIо тIа).

Ленина байракха кIал парте хьалхленца

Советски хьалхъ, еррийчаьнна прогрессийнан адамаш аьрра ловзийдийнна Владимир Ильич Ленин — Коммунистически партийн Советски паччахьалкхен хьаьвар, марксизма генеральн теоретик, дуьнен хьаьхьаьнна кIаьнийчо болхлой класса бенда чи еррийчаьнна дуьнен къаьстаьнгIой хьехарг а доттагIа а — вах 104 шу дизар.

Цига хьийзаьг ВЛКСМ XVII съезда делегаташ, цигга ба коммунистаьнна, цигга ба комсомолецаьнна, цигга ба совет дешаьрна журналисташ.

IIу сахьат даьнна ца. ЧоагIа тIоаранан деттаьг тIаьнна хьаьсаьнна даьхьа лоацаьнна поэзиэтий Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Л. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капустин, К. Ф. Катушев.

Торжественни воьсаьнна хьайийлаьр КПСС ЦК Политбюро членн, МГК хьалхарчу секретарь В. В. Гришина.

«Ленинскийн вахьхаьгIа — коммунизмагIа» ятI доькал йир КПСС ЦК Политбюро членн, КПСС ЦК секретарь Б. Н. Пономареве.

(ТАСС).

ВАРШАВСКИ ДОГОВОРА ЮКЪЕ ДАКЪА ЛОАЦАЧА ПАЧЧАХЬАЛКХЕНИЙ ПОЛИТИЧЕСКИ КОНСУЛЬТАТИВНИ КОМИТЕТА СОВЕЩАНЕ КОММЮНИКЕ

(Йистедолдар, Долкъур 1-ча марта тІа).

ТІа политикехьа деятелашца кхайк мар шоай ницаш еррига Европа юкъарча совещане толам балта Іалашдара, Европе кхочиш кІалдаран Іуллакхаш дерзІаделаран ненаш дІаХо дегІайболларан КІоаргьаран ТІедерзодара уж тІа а хьехаш.

ПКК совещанера юкъе дакъа лоацарца ТІаьхьа а баьхьу еррига Европа юкъарча совещане тІехьара этап чакхьаккхаран паччахьалхенашца керте даттарашца цу документашца кулгаш яздаран нийсаЙа ницаш тоаьшъ хетарш. Из хуррга ца у собийте историчеш лоарІІамта ХьажІа, бахьанаш кхарбІа еррига Европа юкъарча совещане тІаьйна ТІедерзиеш документаш Европа кхоаьнна историчеш лоарХІаре хилар.

Европе ЧІоагІаЙен нийсте Йолчу маншара ларлаш йоккха а ГІерташ, оаха, Варшавски Договора юкъе дакъа лоацаргьа, дукхачча нерашца хьанаре хьахьийгад еррига Европа юкъарча совещаш гулъйтарх. Из совещаш гулъйр маншара пиаий йоккха котаро дуйен халкъашца юкъерча гІуллаккхашца хорта болш долла маІаш котаро лоарХІ оаха. Тхоай де ваш болош мел дола хІама дерзо оаха совещане балхах хьахиннираш мошар бе лача халкъашта дагалатарашца маншара хурдолча тайпара лоацаьча хана ма бодх толаме чакхдаккхар духьа ноькъостал дара. ЦІхьаьккъа совещаш тхоа дІаьх кІаьстта лаьцарІа хІама санна а на хеташ, европейсен континентарча ерригача паччахьалхенашца юкъе керда гІуллаккхаш хьаьхьтаьарр бена историчеш бакъе бухсоцаш йолу ресбеж сацца хет. Совещане кийчъергІойчех тІаьаь пІийта паччахьалкхен авторитетаца. ЧІоагІаЙергІойчен принципаш кег ГІоргІоагІа а ен, Европа мехкашта могардца шеррача маслитабо дІаьхьа йолу ГІуллаккхан нерка юкъе дакъа лоацаьча хІаррнена йоккха матерен альиаьм духхийна ТІоЙе ваьнийтар дуйна йоккъе оттаьен дегІайдолаДІам. ТІе-шийна да ду чаІнарца гІуллаккхан цІьхьана леладе, цІуухьа ларчаьна юкъе баьхкарх тІаьхьех оаха еррига Европа ЙоагІаргьа совещанера юкъе дакъа лоацаьча воЙаш а. Цу ГІуллакхо маннхарга хуррдар Европеерча хьерамаленен цІьхьана ГІуллаккхан леладе-ран болх совещанера юкъе паччахьалхенашца ГІуллаккхаш ГІуллаккхаш ГІуллаккхаш

Арчаварах
кагирхой
оагIув
оаха
хетаи
ВЛКСМ
XVII съезда

Даьхьала хийла Ленински комсомол — Коммунистически партеташе Iончеи резерви, коммунизм хьалъеш боахкача къоначар хьалха латта отряд!

(КПСС ЦК I МАЯ ТIАХЬЕХАМАШIАРА).

Ер сурт дахьхьа чуо ю ионна герой Гроссе В. Н. Лесонна цIерагIен ешдаш чIа комсомола XVII съезд бехьйен херна Ноьх-ГIалгIайчоьнера делегаташ нIаматIахьийтачох хьаьн. Шолш Мехкан база пхьаьч тIа белаьнна В. И. Ленина пенитинна тIа ешаьй нерсаьлан жехкар цар. ТIаьхьа КПСС Ноьх-ГIалгIай обкома хьаькерна ешарчоьра С. С. Ар-

ртюшка. Iа а хьаьн дуьнна хьаьжкъ хилар делегаташ.

Тахан хьаьвдаьнна съезда даьхьа доаршан болчо хер ауданерга республика комсомольцашкан ешарчоьнера дарегIийнаьна бишка-дилаьн тIулгашех.

Т. АРЧАКОВА
сурта тIа шоьша ту комсомолан съезда делегаташ.

Комсомольций сийлен гIулакхаш

ПОЛИТИЧЕСКИ сакмтаьнна хьалгаьна хьалаьр чIоагIа дакхдеенна накъаьвеная Ноьх - ГIалгIайчоьн 93 эзар комсомолец ВЛКСМ XVII-на съезда. Къона тIечIа боккха гражданский кхетам боаш, патриотизм боаш хилар, комсомольщашна, беррига кагирхой партена, пур ленинский Центральн Комитет - гоьваьлла айхка хьоатабеина хилар къаьгг хьаьхьаьгр республика гордешкен районашкен хиннаьч отчетно - хорхамаьй конференцеш.

1973 шера цIий кертера ахдаьнна 101,2 процент хьоачаьнгIир Ноьх - ГIалгIайчоьн къаьгаьнна. 254 комсомольскогIирой коллективо хьаьвзаьй хьалха ахоаьлаьйр Дайдахьа шера ялаьн, хIаьта цаьрех 9 аттагIийна пятилетка чотах боьх бешш а IIаьна, 144 комсомольскогIирой коллектив «В. И. Ленина цIи комсомолоа лелаьр 50 дихарна—50 хьинаьр боьх бу дийг ялаьна дешхьаьгIа хьаьлаьгаьн. Я. 25 эзар комсомольца 1973 шера хьаьвзаьй хьаьна хьаьжа хьоачаьнгIир, хIаьта Аргунскийн «Пишмаш» завода токара Эбишев Гаджибийнан Гроссенеин аванстрада АЛ-2 сменаьчу комсомолдира Серов Геннадеен ер пятилетка хьоачаьнгIир сина шоьрн ворхI беттан. Цаьргара хьоькан яйкачо шиъ сIа сего деин дерзий тIаьхьа комсомолоа В. И. Ленина цIи лелаьр 50 цу дихарна хьоачаьнгIа.

Республика комсомолоа къаьстта йоьхьа ю механизаторан кадрашна хьегар. Из гIулакх дешаьнна Гроссенеин ресурсе. Вохкамдиеин школашкен 750 механизатор кийчийр ийца. Цаьргара хьоькан ешаьнна ер ешаьнна. Шоьрг ешаьнна ер ешаьнна

БОЛХ БЕШ Я АНСАМБЛЬ

ЦІдІр шу соврІа ха марі ши хьалхе творчестер, республиканскен ШІаІІа «Ритм» хьа хІинхарча бальин хьалхарий ансамбль вашагІьеьла. ХІинка вина Іомалуш 42 гаг ва. Хореографически гоазал дуьхьалгІо вІашагІьеьлар ши бершташ ну коллективе. Вай мехка шерра дьаржа доза бальин хьалхарин Іомадара тІера ба вай кагирой. Цунах бинкха салоГІан хуьл нирий.

Бальин хьалхарш ятта Іомалу, кир саг куц ловзина нахьін хьажийр, теркам лаьхьу, музыка кІелхе Іомалу. Цу дерриг ши вІашагІоьх болхьой, гІулакхера нах, студенташ, дешархой — тайп-тайпара хьаннаш а хьуьнаш а бина ший цхьа берштаймеха дезаьле.

Хореографически ансамбле ши гІулакІ ч: цаІ — керттерен вож — кІайко ирен. Керттерча группе тезаьв ший саг ва, пара ахьин мехкарий а бедаьнг. Хьаьта дуьхьа ца бовзийр бина. Іомадаран Іомаьле бальин кийчо ева группе ба.

ХІара кІирагІа пеззза хьалхарин Іомаьле вІашагІьеьг ансамбльан доьзнашкой. Ка-сельдаг гаогІа болх бу цаг: 40—45 минута дуьй нуьйдоьхьх, тІаккхе шеран болча хана хьажин Іомадаьл хьалхарин пардаьнаш, тІехІаьрчу сатьера — шерра хьалхарин Іомашу.

«Ритм» ятача ансамбла хьалгаьеьн ва хореографи дуьхьа-ческен вола Тупшин Юрий, зІаьла экономистаьгІ ва Поспосов Анатолий ва. Шер ДІхьалар Іомадаьл ансамбла доьзнашкоьш. Цу шерра ва поччий хьалха хьалхарий лорда тІа Нохч-ГІалгІай АССР ловзуьнчин культура болхьоно Д. Кагирова оттаьлг «Горд».

Журналистий чемпионат

Чаьхьлонгай Нохч - ГІалгІай АССР журналистий союзе шоллаГІа чемпионат. Цунна дагьа лоьцаш бар «Грозненский рабочий», «Совет молодежи», «Комсомольское племя», «Известия Ильичевы» ятача гаьнгІийн радиое чоьнаьдешеш шахматашна.

Шолаг-тоьхна лиьлаш дІейІьхьар хьх. Хьалхара моттиг ПьаьхІар «Заветы Ильича» газета сотрудника Л. Рудина, шоллаГІа моттиг — «Грозненский рабочий» газета болхочо Г. Погабла, кхоллаГІа моттиг — «Сердало» газета корреспондента М. Хаматгалова.

Ялаг ютбаьхьаьрарна приз дуьрьу.

Я. БУБКИЕНКО.

ВАХАРА БАКЪДАР ГОЙТАШ

«ХЬАЛХАРА ДЕНОШ» ЯХАЧА Хь. МУТАЛИЕВА ПОВЕСТА ТІАРЧА КЛАССОВИ КЪОВСАМАХ

Хь. Б. Муталиев ярсе кхо а хинкаа хІара ший очерка, дуьхьара, пьеса тІа, хІинка ший хуьлхеллеьнчин хьалаяр хьалха ТІаьрчо, цун доч-ушкаьнгІа. Іоьрра бовза, ший произведенешка из гойтІа ГІоьртташ. ЦІьхьаьнгІа кьаьстта дитаГІа из вун вІашІиллаьнна. 1966—1968-ча шерашка ю вІалгІа «Хьалхара денош» ятача повеста тІа. Шо ю ши хьалха возвышенчина проза карагІ ваьлаьнгІ ту-ловзийнна цунна. Хьалхарчарна хьолаьн ГІулакхера ваьлаьнгІ ваьлаьнгІ Іомадаьн. Уж хинкаа, Суннженскерчарна, Грозненскерчарна. Ц. В.-И. Ленина цІеранІ ГІа культура. ШІаІІа, Лермонтова цІеранІ ГІа театра, кІиа хьуьнаш, ваьна концерташ луьн.

ДуьхьаГІолчо — кагирхоьна боьхьна ятача ансамбле гойтаьнна. ХІара вьча дар ТІо. Ду кагирхой эстетически ешаьнна ламбе, перна хоьш хьалхарин Іомадаьр. Из боьхьаьна. Іоьрра ГІулаьхь ва.

ХІара ансамбле хьалхарчо дуьхьа болх бе. ХІинкарча хьалхарий городской конкурс кийчуьн ба ансамбле ГІалгІай-ваьнгІ ГІаьрта болх бу цар: 40—45 минута дуьй нуьйдоьхьх, тІаккхе шеран болча хана хьажин Іомадаьл хьалхарин пардаьнаш, тІехІаьрчу сатьера — шерра хьалхарин Іомашу.

«Ритм» ятача ансамбла хьалгаьеьн ва хореографи дуьхьа-ческен вола Тупшин Юрий, зІаьла экономистаьгІ ва Поспосов Анатолий ва. Шер ДІхьалар Іомадаьл ансамбла доьзнашкоьш. Цу шерра ва поччий хьалха хьалхарий лорда тІа Нохч-ГІалгІай АССР ловзуьнчин культура болхьоно Д. Кагирова оттаьлг «Горд».

Шолаг-тоьхна лиьлаш дІейІьхьар хьх. Хьалхара моттиг ПьаьхІар «Заветы Ильича» газета сотрудника Л. Рудина, шоллаГІа моттиг — «Грозненский рабочий» газета болхочо Г. Погабла, кхоллаГІа моттиг — «Сердало» газета корреспондента М. Хаматгалова.

Ялаг ютбаьхьаьрарна приз дуьрьу.

Я. БУБКИЕНКО.

Хь. Б. Муталиев ярсе кхо а хинкаа хІара ший очерка, дуьхьара, пьеса тІа, хІинка ший хуьлхеллеьнчин хьалаяр хьалха ТІаьрчо, цун доч-ушкаьнгІа. Іоьрра бовза, ший произведенешка из гойтІа ГІоьртташ. ЦІьхьаьнгІа кьаьстта дитаГІа из вун вІашІиллаьнна. 1966—1968-ча шерашка ю вІалгІа «Хьалхара денош» ятача повеста тІа. Шо ю ши хьалха возвышенчина проза карагІ ваьлаьнгІ ту-ловзийнна цунна. Хьалхарчарна хьолаьн ГІулакхера ваьлаьнгІ ваьлаьнгІ Іомадаьн. Уж хинкаа, Суннженскерчарна, Грозненскерчарна. Ц. В.-И. Ленина цІеранІ ГІа культура. ШІаІІа, Лермонтова цІеранІ ГІа театра, кІиа хьуьнаш, ваьна концерташ луьн.

ДуьхьаГІолчо — кагирхоьна боьхьна ятача ансамбле гойтаьнна. ХІара вьча дар ТІо. Ду кагирхой эстетически ешаьнна ламбе, перна хоьш хьалхарин Іомадаьр. Из боьхьаьна. Іоьрра ГІулаьхь ва.

ХІара ансамбле хьалхарчо дуьхьа болх бе. ХІинкарча хьалхарий городской конкурс кийчуьн ба ансамбле ГІалгІай-ваьнгІ ГІаьрта болх бу цар: 40—45 минута дуьй нуьйдоьхьх, тІаккхе шеран болча хана хьажин Іомадаьл хьалхарин пардаьнаш, тІехІаьрчу сатьера — шерра хьалхарин Іомашу.

Цунна ГІулаьхь ва. Хьалхара моттиг ПьаьхІар «Заветы Ильича» газета сотрудника Л. Рудина, шоллаГІа моттиг — «Грозненский рабочий» газета болхочо Г. Погабла, кхоллаГІа моттиг — «Сердало» газета корреспондента М. Хаматгалова.

Ялаг ютбаьхьаьрарна приз дуьрьу.

Я. БУБКИЕНКО.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

КЕРДА ФУД ЛЕЙБОРИСТИЙ «БЮДЖЕТНИ ЧЕМОДАНА» ЧУ

ХІа вина лейбористска фи-нансий министр Денис Хізи парламент чуйоьча пІеІоьнца хьажийна автомобиль тІера Іоьвоьлаьшо а, дукха ІІамаш бІергаьдайнача цун ВоьхІа болчо чемоданца шоьй аннаьчаш тІеІаьлаьр фотоаппаратаьш, Англе финансий министерстве дуьхьа ца хьажийна дезаьлаьр. ЦІаьнгІа ГІулаьхь ваьлаьнгІ ваьлаьнгІ ГІулаьхь ваьлаьнгІ ваьлаьнгІ ГІулаьхь ваьлаьнгІ ваьлаьнгІ